

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 24353

гр. София, 14.02.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 157 СЪСТАВ, в закрито заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЗОРНИЦА ИВ. ТОДОРОВА

като разгледа докладваното от ЗОРНИЦА ИВ. ТОДОРОВА Гражданско дело № 20211110153085 по описа за 2021 година

Делото е образувано въз основа на искова молба с вх. № ***** на ***** срещу ***** и *****, с която е предявен иск за прогласяване за относително недействителен по отношение на ищеца на договор за дарение, обективиран в Нотариален акт № *****, рег. № *****, дело № *****, с който ***** е дарила на ***** 1/4 ид. ч. от недвижим имот, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор ***** по кадастралната карта и кадастралните регистри на гр. София, одобрени със Заповед № ***** на Изпълнителния директор на *****, с адрес: *****, който самостоятелен обект се намира в сграда с идентификатор *****

В исковата си молба и в последващи уточнителни молби от 07.01.2022 г. и 13.10.2022 г. ищецът поддържа, че притежава по наследство и завещание 1/2 ид. ч. от процесния имот и че ответниците са собственици на останалата 1/2 ид. ч., като след смъртта на баща му ***** през м.02.2020 г. двете започнали да държат изцяло процесния имот, без да допускат ищеца до него. Излага твърдения, че с договор за дарение от 13.03.2020 г. ***** (преживяла съпруга на *****) дарила собствената си 1/4 ид. ч. от имота на сестра си *****, макар и двете да знаели за извършеното в полза на ищеца завещание. Ищецът счита, че с така извършеното дарение се накърнява притежаваната от него идеална част и ответниците се опитват да го увредят, като намалят квотата му в съсобствеността до 1/4 ид. ч.

С Разпореждане № 35317/29.11.2021 г. съдът е дал указания на ищеца да посочи кредитор на какво вземане е и спрямо кого, като с молба вх. № ***** ищецът е обосновал качеството си на кредитор с твърдения, че ответниците го лишават от ползването на процесния имот, поради което му дължат обезщетение за ползването съразмерно на притежаваната от него идеална част, като е направил искане и за осъждането им да му заплатят такова.

Подаден е отговор на исковата молба, в който ответниците са посочили, че процесният имот е предмет на делба в производство по гр. д. № ***** по описа на *****, в което страните следвало да докажат правата си на собственост. Уточнили са, че между страните е налице и висящо производство по гр. д. № ***** по описа на ***** относно претенциите на ищеца обезщетение за ползването, от което лишен.

С Определение № 11052/03.05.2022 г. съдът, след като е извършил служебна справка, е констатирал, че между същите страни, относно претенцията за заплащане на обезщетение за лишаване от ползването и лихва за забава, е образувано по-рано гр. дело № ***** по описа на *****, като двете производства са образувани по искиви молби между едни и същи лица и касаят едно и също вземане, поради което е счел, че е налице основанието по чл. 126 ГПК за прекратяване на по – късно заведеното дело, а именно – настоящото, и го е прекратил. С това определение е приел още, че спорът, предмет на гр. дело № ***** по описа на *****, е преюдициален по отношение на настоящия, доколкото ищецът извеждат правата си на кредитор по иска с правно основание чл.135 ЗЗД именно от вземането за обезщетение за лишаване от ползването, поради което на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК е спрял на настоящото производство.

С частна жалба от 18.05.2022 г. ищецът е обжалвал горепосоченото определение в частта за спиране, като е посочил, че е предявил иска, тъй като било налице висящо делбено производство между страните по гр. д. № ***** по описа на *****, по което ответницата ***** се легитимираше като съсобственик на $\frac{1}{4}$ ид. ч. от процесния имот на основание договора за дарение и целта на ищеца била да я изключи като страна в делбеното производство, обявявайки договора за дарение за относително недействителен. Изложил е съображения, че именно настоящото производство е преюдициално за спора за делба и за обезщетението за ползване.

По частната жалба е постановено Определение № 8156/07.09.2022 г., в което СГС е приел, че качеството си на кредитор по Павловия иск ищецът Х. извлича от твърдения за това, че е придобил процесния имот в наследство по завещание и атакуваната сделка накърнявала наследствената му квота, а не с твърдения, че има вземане срещу тях за обезщетение за лишаване от ползване на недвижимия имот, което вземане е предмет на установяване в производството по гр. д. № ***** по описа на ***** . Предвид изложеното съдът е счел, че липсва връзка на преюдициалност и е отменил определението на СРС за спиране на производството.

С Разпореждане № 88896/23.09.2022 г. СРС е дал отново указания на ищеца да изложи твърдения за качеството си на кредитор с неудовлетворено вземане и за действие на длъжника, което го уврежда, като осуетява или затруднява осъществяването на права на кредитора.

С молба от 13.10.2022 г. ищецът е направил уточнения, като отново е обосновал качеството си на кредитор във връзка с производството по гр. д. № ***** по описа на ***** , по което е предявил претенция за заплащане на обезщетение за ползването на процесния имот, от което е лишен от ответниците. Допълнил е, че с процесния договор за дарение ответницата ***** е игнорирала извършеното в полза на ищеца завещание, по силата на което е придобил $\frac{1}{2}$ ид. ч. от имота, като се е разпоредила в полза на ответницата Г. така, сякаш ищецът притежава $\frac{1}{4}$ ид. ч.

С определение № 33142/06.12.2022 г. СРС е приел, че не може да се извлече активната процесуална легитимация на ищеца, тъй като същият не обосновава качеството си на кредитор, притежаващ конкретно вземане спрямо ответника ***** – ***** , и не се установява да има правен интерес от обявяване на договора за дарение за относително недействителен, тъй като не твърди да притежава вземане, което евентуално да бъде удовлетворено чрез принудително изпълнение върху $\frac{1}{4}$ ид. ч. от процесния имот, при връщането ѝ в патримониума на ответница П. ***** в отношенията ѝ с ищеца. Приел е още, че ищецът твърди да му е накърнено правото на собственост върху притежаваната от него идеална част върху процесния имот, поради което

действителните му права могат да бъдат установени с иск за собственост или във висящото делбено производство, но не е и чрез иск по чл. 135 ЗЗД. Предвид изложеното, СРС е прекратил настоящото производство.

Срещу горепосоченото определение ищецът е депозирал частна жалба, в която отново е посочил, че е предявил иска, тъй като било налице висящо делбено производство между страните по гр. д. № ***** по описа на *****, по което ответницата ***** се легитимираше като съсобственик на $\frac{1}{4}$ ид. ч. от процесния имот на основание договора за дарение и целта на ищеца била да я изключи като страна в делбеното производство, обявявайки договора за дарение за относително недействителен. Изложил е съображения, че именно настоящото производство е преюдициално за спора за делба и за обезщетението за ползване и че именно тук следва да бъде установено, че ответницата ***** няма право на собственост върху процесния имот.

С Определение № 9077/26.07.2023 г. СГС е потвърдил прекратителното определение на СРС, като е приел, че ищецът в настоящото производство се опитва да заобиколи преклузията в делбеното производство, като оспори, респективно отрече процесуалната легитимация на ответницата ***** да участва в делбата, като обяви за относително недействителна сделката, с която тя се легитимира като собственик на съответната идеална част от имота. Изяснил е, че при уважаването на павловия иск се поражда единствено облигационен ефект, изразяващ се във възможността кредиторът да насочи принудително изпълнение върху имот, който вече не е в патримониума на длъжника, само при наличието на друго притезателно право, респективно при валидно изпълнително основание, но не може да се стигне до отричане на правото на собственост на ответника, т.е. няма да се постигне търсената от ищеца защита на правото на собственост.

Срещу определението на СГС ищецът е депозирал частна касационна жалба от 15.08.2023 г., в която за пореден път е преповторил голяма част от твърденията си в предходните молби, като е допълнил, че има интерес именно в настоящото производство да бъде обявен за относително недействителен договорът за дарение, тъй като делбеният съд е счел, че настоящият спор е облигационен, поради което е отказал да спре производството по делба до разрешаването му.

С Определение № 204/16.01.2024 г. ВКС е отменил определението на въззивния съд и потвърденото с него прекратително определение на СРС и е върнал делото на първата инстанция за продължаване на съдопроизводствените действия. В определението си ВКС е развил съображения за същността на иска по чл. 135 ЗЗД, като е посочил, че правото по чл. 135 ЗЗД на кредитор се упражнява чрез конститутивен иск, като длъжникът и третото лице - правопреемник на длъжника, имат съвместна процесуална легитимация като ответници по този иск, и при уважаването му атакуваното действие се обявява за недействително, но тази недействителност е относителна - тя ползва само кредитора, упражнил правото по чл. 135, ал. 1 ЗЗД. Изяснил е, че предявяването на конститутивен иск в първата фаза на делбата, с изключение на този по чл. 30 ЗН, е недопустимо. Развил е съображения, че разликата в правните последици от упражняване правото по чл. 135 ЗЗД - действие само спрямо кредитора, с тази по чл. 76 ЗН - действие спрямо всички съсобственици, изключва възможността решението по иск с правно основание чл. 135 ЗЗД, отнасящ се до разпореждане с идеална част от имот, да има действие спрямо другите съсобственици на същия имот, които не се легитимират като кредитори и се явяват трети лица за спора по смисъла на чл. 135 ЗЗД. Стигнал е до извод, че е недопустимо иск по чл. 135 ЗЗД да

се разглежда в делбеното производство.

Като се има предвид всичко гореизложено, настоящият съдебен състав приема, че исковата молба все още е нередовна и не може да се развие допустимо исково производство, по което да бъде постановен допустим съдебен акт по съществото на делото. Твърденията в исковата молба и последващите уточнителни молби сочат на предявен иск с правна квалификация чл. 135 ЗЗД, тъй като ищецът навежда съображения за качеството си на кредитор и за увреждащи действия от страна на ответниците, от което се опитва да извлече активната си процесуална легитимация по този иск. Поради това, като е взел предвид, че ищецът твърди да е кредитор на вземане за обезщетение за ползване на процесния имот, от което е лишен, и че за присъждане на това вземане е образувано гр. д. № ***** по описа на *****, съдът е спрял исковото производство в съответствие с т. 2 от Тълкувателно решение № 2 от 9.07.2019 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2017 г., ОСГТК. С определението си от 07.09.2022 г. СГС обаче е приел, че не е налице такава връзка, тъй като качеството си на кредитор по Павловия иск ищецът Х. извлича от твърдения за това, че е придобил процесния имот в наследство по завещание и атакуваната сделка накърнява наследствената му квота, а не с твърдения, че има вземане срещу тях за обезщетение за лишаване от ползване на недвижимия имот, което взимане е предмет на установяване в производството по гр. д. № ***** по описа на *****. В последващото определение на СГС от 26.07.2023 г. въззивният съд отново е стигнал до извод, че по същество ищецът се опитва да оспори, респективно отрече процесуалната легитимация на ответницата **** да участва в делбата, като обяви за относително недействителна сделката, с която тя се легитимира като собственик на съответната идеална част от имота. Противно на това ВКС е приел пък, че ищцата се легитимира като кредитор с парично вземане.

Следователно, настоящото производство при квалификация чл. 135 ГПК не може да продължи без да бъде ясно отграничено кредиторското качество на ищеца спрямо ответниците – като кредитор на парично вземане (вземане за обезщетение за лишаване от ползване) и/или кредитор на непарично вземане – правото да ползва имота, като собственик на ½ ид. част. В случай, че се поддържа качеството кредитор на непарично вземане – с оглед защита правото на собственост, ищецът следва да държи сметка за това, че уважаването на иск с правно основание чл. 135 ЗЗД ще има само облигационно действие, изразяващо се в това, че ищецът може да се удовлетвори принудително от имот, който вече не е в патримониума на длъжника, а във висящото производство по дела евентуалното положително за ищеца решение няма да има за ефект изключване на някой от съделителите в делбата.

Предвид гореизложените съображения, исковата молба следва да бъде оставена без движение с указания до ищеца.

Следва да се изиска справка за етапа, на който се намират гр. дело № ***** по описа на ***** и гр. д. № ***** по описа на *****, както и преписи от евентуално постановените влезли в сила съдебни актове.

Така мотивиран и на основание чл. 129, ал. 1 вр. чл. 127, ал. 1 и чл. 128 ГПК, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ОСТАВЯ БЕЗ ДВИЖЕНИЕ искова молба с вх. № *****

УКАЗВА на ищеца, че му предоставя последна възможност, в едноседмичен

срок от съобщението, с писмена молба с препис за ответниците:

1. Да посочи ясно и недвусмислено, без да преповтаря изложеното в предходните си молби, по предявения иск с правно основание чл. 135 ЗЗД, с какво конкретно вземане спрямо първия ответник (прехвърлителя по атакуваната сделка) се легитимира като негов кредитор – парично вземане (вземане за обезщетение за лишаване от ползване), като индивидуализира същото, и/или с непарично вземане – правото да владее и ползва имота с оглед притежаваната от него $\frac{1}{2}$ ид.ч. от имота, като също конкретизира и индивидуализира това вземане/право.
2. В случай, че обосновава качеството си на кредитор и с двете вземания, да посочи това ясно и недвусмислено.

3. В случай, че твърди да се легитимира като кредитор на първия ответник с непарично вземане (вещно право) да обоснове интереса си от предявяване на този иск, като има предвид, че решението ще произведе единствено облигационен ефект и няма да рефлектира върху притежаваните права в съсобствеността в производството по делба, респективно няма да доведе до изключване на някой от съсобствениците от делбата.

ДА СЕ ИЗИСКА справка за етапа, на който се намират гр. дело № ***** по описа на ***** и гр. д. № ***** по описа на *****, както и препис от евентуално постановените влезли в сила съдебни актове.

УКАЗВА на ищеца, че при неизпълнение на горните указания в цялост и в срок исковата молба ще бъде върната.

ПРЕПИС от разпореждането да се изпрати на ищеца.

Разпореждането не подлежи на обжалване.

Съдия при Софийски районен съд: _____